

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Ворохобня у Франції.

(Δ) Криваві події в останних днях, викликані у Франції змовою будівельних робітників, звернули бачність Європи на сей край, котрий соціялісти вважають своїм будучим раєм. Правительство третьої французької республіки опинило ся наслідком тих подій перед новим питанням. Коли перед кількома роками перед лицем французького президента і правительства пересували ся „площею республіки“ робітничі відділи з червоними прапорами, здавало ся, що робітничі верстви приєднані для речі посполитої.

Тимчасом показало ся, що се була мана. Велика більшість французьких робітників думала, що насіза тепер пора на колективістичну річ посполиту і звесне приватної власности, а до здійсненя сеї мрії мав послужити „Союз загальної праці“ (Confédération général du travail) в Парижі, біржа робітнича, котра на „площі республіки“ має величаву палату і синдикати по всіх містах у Франції. Отсей союз, сї робітничі біржі стали огнищем революційної організації. В значній часті сіл і міст здобули они собі з виборчих зглядів прихильність великої часті громадских рад і дістають навіть

від громадских рад грошеві підмоги. В Парижі і в многих містах робітничі верстви творять справдешне революційне військо колективістичне, а єму в підмогу йдуть численні часописи і мають великий вплив на широкі верстви народні.

З тою колективістично-соціялістичною агітацією іде рука в руку пропанага проти війська, бо провідники сего руху розуміють дуже добре, що колективістичну республіку можна буде тоді завести, коли буде розстроєне військо. Віроєповідним і суспільним розладом, до якого змагають провідники соціялістів, думають они досягнути своєю цілю. Они дуже добре знають, що теперішня річ-посполита виринула на звалищах монархії, цісарства і церкви. Тепер треба їм посунути ся о оден крок вперед і усунути остайки горожанської держани.

Проводирі соціялістів хотіли тепер зробити пробу своєї сили і проголосили загальний страйк, котрий завів до кривавої розправи з поліцією, жандармерією і війском в Дравей, Віньє і Вільнеф-Сен-Жорж. Правительство згнобило кривавою розправою сю колективістично-соціялістичну революцію і опинило ся тим способом перед великим питанням: чи можна буде робітників навернути до ладу?

Більша часть робітників не має

охоти до проливу крови, одначе підбадьорюють їх Союз загальної праці і проводирі. Они проголошують в друге загальний страйк в цілій Франції, а тероризовані ними в організаціях робітники нахилиють ся, їх приказови піддати ся.

Тепер отже є найблизшою задачею правительства, відсунути грозу загально-го страйку. Може се досягнути з підмогою війська, але мимо того остане політичне і народогосподарске зворушенє і в таким стані опинить ся правительство перед парламентом. Як небудь отже правительство не поступалоб, то не обмєне сеї конечности, щоби довести до розриву з колективістичними соціялістами і їх прихильниками.

Теперішнє правительство могло ударемнити сю агітацію «союза праці», колиб було примінило закон з 1884 р., котрим введено союзи і приневолило піддати ся вимаганням тим формальностям. Так само греба було сї біржі праці вивольити з під тероризму анархістів. Розходило ся о наданє напряду, а введено робітничого руху на правий шлях. Але сего правительство не зробило і тепер по кількох пробах страйків (почтовім, електричнім, пекарским і т. и.) дійшло до проливу крови, є убиті і около 60 ранних.

Наколи колективістично-соціялістич-

Боротьба самоуправи

руського воєводства з опришками.

(Конець).

В додатку до своєї праці (переповіженої нами) подав др. Прохаска пять соймакових ухвал в справі опришків. Замість них подамо нашим читачам два характеристичні документи: 1. Зізнавє судового возного, який ходив на оглядини забитого опришками 1715 р. Войтіха Сокольницького (про се забійство згадує в своїй праці др. Прохаска); оно дає образ страшного знущаня опришків над своїми жертвами. 2. Лист одного шляхтича з 1729 р., з якого показує ся, що т. зв. смоляки, котрих в погоню на опришками висилала шляхта руского воєводства, а також і військо, давали ся людности і шляхті зарівно в знаки, як і самі опришки. Оба документи подаю із своєї збірки матеріялів до історії галицького опришківства.

Др. Богдан Барвінський.

1.

Галич, 19. серпня 1715.

Возний Ян Беревговский-Счерба здає в гроді реляцію про замордованє опришками 18. серпня 1715 р. Войтіха Соколь-

ницького, цеханівського підстолього, в селі Палягичах*).

Iż ja na urzędową Jej Mci Pani Ludowiki Ulewiczówny, niegdy Jego Mci Pana podstolego ciechanowskiego dnia wczorajszego przez opryszków zamordowanego okrutnie małżonki pozostałej wdowy, rekwizycją dnia wczorajszego do dóbr Połajez z pomienioną szlachtą**) zchodźłem i tam na ciele niegdy Jego Mci Pana Wojciecha Sokolnickiego, podstolego ciechanowskiego, jako to nos z lewej strony przebity, przestrzelone rany przez obie ręce i żebra także kula przeszła na wyłot przez ręce obie i samego wskruś. Item poczwoszy od karku z lewej strony rozcięty, przecięcie gardła głębokie. Item na piersiach smoło wypalonych ran koło trzydziestu, item pod obiema pachami powypiekane boki. Item na ramieniu prawym wypaloną raną także wielką, jak bity szóstak. Item krzyże zbite, stłuczone, sine. Item palec średni siny cały, koszulę popaloną, zbrczoną. Okna w połowej izbie duże, w izbie duże, w alkierzu jedno wyjęte. Drzwi do alkierza wpuł wyrąbane, poczwoszy od wierzchu. Drugie drzwi do tegoż alkierza przestrzelone, w trzecich haczek oderwany. Szkatułę w izbie zrąbaną, w baszcie drugą szkatułę, drugą na

*) Castr. Halic. T. 210, p. 1413—14.

**) З Йосифом Марсе і Яном Голинським, які згадані в канцелярській вступній формулі.

dole i skrzyń dwie z wiekami rozbitemi. Schody z progu z baszty wychodzące zkrwawione i próg także i na podwórzu krwi wiele widziałem, o czym prawdziwą do akt niniejszych zanoszę relację.

2.

Шляхтич Бельский пише до венденського хорунжого Александра Тишковского в справі надужить смоляків і драгонів та залучає реєстр швід, ними зроблених*).

Die decima quarta augusti, millesimo septingentesimo vigesimo nono. Wielmożny Mci Panie Chorąży, mój Wielce Mci Panie i Dobrodzieju. Przy zasłaniu winnej submissiej Wmm Panu donoszę, co tu u nas w gurach słyhać, że ledwo gur nie poroznoszą, tak gdziekolwiek ludzi napadłszy rozbijają i biją, gdzie regestr tego wszystkiego posyłam Wmm Panu. Więć Wm. Pan chciej dać ordynans Panu Hołyńskiemu, co z tym robić, bo on powiada, że takiego ordynansu niema, aby się z niemi (sic!) podkał, a tu ludzie wielką oppressią cierpią i niemasz od kogo, by ich (sic!) tylko sześciu i smolaków dwa, ci codzien po lasach chodzą po gruntach Wm. Pana i rozbijają, przytym zaleciwszy się łasce i respektowi MM. Pana życziwym bratem i najniższym sługą Wł. Biel-ski... Die trigesima augusti, millesimo sep-

*) Castr. Halic. T. 230, p. 1577—8.

ний рух удержити ся при своїй силі, може дійти до того, що самотнім способом стане військова диктатура, котра споводує реформу виборчу і уможливить розумну політику. Однак можна сумнівати ся, чи мужі теперішньої речі посполитої, котрі вийшли з революції, залишать революційні змаганя.

Одиноким ліком є заорот духа у французьким народі. Поворот до монархії є в нинішних обставинах неможливий, а змаганя многих католиків, котрі против ради Льва XIII ішли за тою мрією, довело Церкву до важких ударів. Зближене робітничих верств до Церкви може дати Церкві нові сили а мимо важких часів довести до втихомирення.

Політичний огляд.

Заграниця.

З Туреччини надходять вельми тривожні вісти. Оповіднене Гатті-Гумаюн, зміна міністерства і найновіші розпорядки Високої Порти розбудили жадоху широких верств народних і критикоманію дневникарства. Нарід бажає очевидно спокою, а заворушення виходять від чинників, котрі хотять лише вихиснувати для себе конституційні змаганя. Дневникарство, котре тепер почуло свою силу, розятрує і пристрасно виступає проти всего, що єму не до вподоби. Треба отже кріпкої руки, щоби вніла удержувати лад.

Тимчасом наспіли вісти, що великий везір Саїд-паша і ціле міністерство подало ся о відставку і що султан вже прийняв се подане, а давний вел. везір Кіяміль-паша має зложити нове міністерство. Крім того оден з молодотурецких провідників в Женеві одержав вістку з Царгорода, що якийсь низший двірський урядник напав на султана з штилетом в руках і хотів єго убити а лише случайно удар сей відбив ся на панцирній сорочці султана, так що скінчило ся лише синяком. Здоровле султана наслідком останних подій вельми розстроєне, так що побоюють ся катастрофи. Звіщають також, що є намаганя, усунути султана а на єго місце осадити єго брата. Всі ті обставини збільшають розлад і зако-

tingentissimo vigesimo nono. Zabrali Petrowi Krzysiakowemu i jego spółnikom owce w lesie dragoni kniaźdworscy, z lesniczym i smolakami na stają napadłszy zbrojno, serdaków trzy, serów bundzów cztery, siekierę, kocioły, postoly, uzyszcze samego zaś Petra Krysiakowego na sianożęci jego, gdzie gromadził niedaleko od stał, wzięli związali nazad ręce i prowadzili na kniaźdworską na banie, którego prowadziwszy muszkietami tak zbili suchemi razami, że ledwie duszą nie zionął tam takiej na miejscu, tam go przyprowadziwszy na banie położono po środku baniej, którego ledwie zwarycze kniaźdworskie odjechali i odprosilili i koniecznie na okup siebie rozkazali dragoni, aby był dwa garce gorzałki kupił. Item Tymkowi Kotowi także tegoż dnia na stają uderzyli i siekierę wzięto i kilka razy uderzono pastucha.

— Поправки похибок. В ч. 167 „Руслана“ в фейл. „Борьба самоуправления“. зам. „Бурьянский“ м. б. „Турьянский“; з. „Гордзіцкий“ м. б. „Гродзіцкий“; з. „Сективанього“ м. б. „Сентиванього“, з. „Гуденки“ м. б. „Руденки“.

лот і треба приготувити ся на найгрізнійші події, тим більше, що дневникарство ятр.ть, а се звертає ся тепер і проти самого султана. В многих місцях дійшло до революційних заяв, а царгородста залога зложила султанови присягу, що остане вірною, як довго він буде удержувати свободу. Розбишацькі ватаги, котрі доси рабували і марнували по Македонії і визволені з вязниць не лише політичні але й прості злочинці розбрелись по краю, скріплені крім того політичними очайдухами з Сербії, Греції і Болгарії, причыняють ся до заворушення в державі. Висші достойники і старші турецькі мужі а також християни побоюють ся, що се не кінець подій і що молодотурецькі загорілиці можуть в єю власть захопити в свої руки і довести до поважного змішаня.

З Тебріс звіщають, що там протягом двох днів тривала стрілянина, а турецький консуль домагав ся закінчення особиці, инакше єго правительство було би приневолене хватити ся рішучих способів для охорони пошкодованих підданих. Лондонські дневники знов доносять, що в останних часах Перси видали відозву до Турків, поселених в Тебріс, щоби з ними злучили ся до борби із сторонництвом шаха. Відозва кінчить ся висловом, що все одно, хто панує, чи шах чи султан.

Огляд часописий.

„Рідний Край“ про третю думу. — „Рада“ про стале жалованє для послів. — „Conserv. Korresp. pro всеславянський зїзд.“ (Кінець).

Про стале жалованє для послів думи, пише „Рада“:

„Звістка про те, що члени державної думи призначили собі чималеньке річне жалованє, справила на місцях, як і треба було сподіватись, дуже прикре вражінє. На скільки про те можна було досі довідати ся, селян вразив не стільки самий факт, скільки ті обставини, серед яких він відбув ся. Круглий нуль масам і 4200 карб. на рік кожного депутату — ся паралелья не могла не кинути ся у вічі селяням. І в результаті — недокладна легенда, що жалованє призначено депутатам за те, що они „про землю не клопочуть ся“. Реального значіня ся легенда, звичайно не має, але она характерна для оцінки відношення селян до членів третьої думи: про членів перших дум селяни того не сказалиб.

Друга звістка „з місць“ оповідає про неудачу, що спіткала агітацію депутатів за славнозвісний національний союз у провінції. Реального значіня не має і сей факт, бо хіба мало правих союзів одцвило, не встигну розцвісти, за останні два роки? Але, подібно до першого факту, останній служить гарним показником того, як низько впав кредит третьої думи в очах народу. Агітація членів обох перших дум хвилювала, захоплювала маси, „послухати депутата“ приходили за десятки верстов, ховали ся по ярах та провалах; від агітаційж членів третьої думи селяни инколи одмахують ся, як від настирливої мухи.

Більш ніяких звісток з місць немає. Нічого не чуто навіть про те „єднанє депутатів з народом“, про яке мріяли октобристи, не кажучи вже про єднанє на європейський зразок. Очевидно, праця депутатів третьої думи дала оден таки наслідок: „конституційні ілюзії“ народу цілком розвіялись і байдужність до парламенту, якого „в нас, слава Богу, немає“, наступила повна. Не знати тільки,

хто більше програв від сього — народ чи сама дума.

З Праги пишуть до Kons. Kongres. про всеслав. зїзд ось що:

„Коли одна часть молодоческого дневникарства (Narod. Listy) представляє останній всеслав. зїзд в Празі яко подію, котра має „європейске значінє“ або єсть „почином нової доби в історії славян. народів“, то се є безмежна пересада споводована намаганєм, щоби зблідлий популярности особливо молодоческих проводирів додати нового блеску. Бажаної ціли очевидно не осягне се прибильшуванє. Молодоческе сторонництво має вже тільки минувшину за собою. Але з другого боку є се знов маловаженє. невідповідне дійсности, коли представляє ся справу так, начеб там лише розправлявано, резольвовано, бенкетовано і тоастовано. Треба отже і тут придержувати ся „середньої лінії (відомі слова бар. Бека про політику — Р е д. Р у с л.)“.

Дальше зазначає Kons. Kongres., що там дійшло до пересправи між польскими а російскими відпоручниками про головні точки польско-російского спору і пише відтак ось що:

„Всеславянська „Gemeinbürgschaft“ в сій або иншій формі є завислою від вирівнаня або злагожденя російско-польских суперечностей. Однак они є так поглиблені і розширені, що не можуть бути усунені лише звичайною розправою на безсторонній області. Коли в Празі огнистий Москаль Маклаков і розважний Поляк Дмовский згодили ся в переконанню про конечність польско-російского зближеня, то є се поки що проява, яка аж тоді матиме практичне значінє і вагу, наколи поведе ся строгу дійсність в самій Росії перемінити відповідно лагідним указкам пражского зїзду.

До сего однак ще вельми далеко, як се можна бачити з відзивів російского дневникарства про пражске „братанє“ (досить вказати на статі в „Новое Время“, котрому й не снить ся про якесь польско-російске братанє — Р е д. Р у с л.).

Також Поляки post festum глядять на справу троха тверезійше (навіть петербурский Край і всепольске Slowo, котрі так були спершу одушевлені сим зїздом, тепер охолонули — Р е д. Р у с л.).

Деякі польські дневники представляють тепер справу так, що польські відпоручники в Празі були більше сьвідками і видцями всего, як ініціаторами і діячами. Все те не викликає особлившого сьгвінізму про практичний вислід пражских академічних розправ.

Річеві ухвали не так скоро перемінять ся з резолюцій в дійсність. Досить згадати про величезні трудности, які насувають ся здійсненю двох головних предлог — устроєню всеславянської вистави в Москві і закладинам славянського банку! В обидвох напрямках мають зо всім инші чинники рішаюче слово, як адвокати і професори, що тепер є послами. В тих справах легко перевести ухвали, але незвичайно скоро їх виконати. Про всі ті справи не треба забувати, наколи не має опісля наступити розчарованє. Пражска конференция була лише почином, котрого продовженє і докінченє зависиме від зовсім инших чинників, як учасники зїзду, котрі може мали зовсім добрі наміри. Але кожду дорогу треба почати першим кроком, а таким першим кроком на дорозі славянського єднаня є пражска конференция. Однак намірена цілє ще далеко, дуже — дуже далеко...“

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

(Конець).

В врешті чи удасть ся цілий плянъ зъ Гаснеромъ чи ті, а зъ заложеними руками намъ сидіти годі. До того прошу Васъ, Добродію, прислати міні ті меморанда німецькі, що я їхъ Вамъ пославъ. Я покличу ся на їхъ.

Я одужавъ вже цілкомъ майже, тільки рота не можу добре роствирати; піявки помогли міні.

Посилаю Вамъ, Добродію «Зорю»; печатали ми її у 2000 пр., та вже третя часть розійшла ся за два дни. И вороги хвалять собі її.

Просвіта зачала уже и коло календаря народнього ходити; здасть ся виїде вінъ по ваканціях.

Ще одно, Добродію! Я ношуся заєдно изъ гадкою, щобъ ми засновали свою окрему печатню. Акціями по 100 р. знайдемо досить людей, котрі схочуть заложити її. Накіли буду у Відні, то Милорадовичка мусить дати хочъ 500 руб. Дійсно бо ажъ жаль бере, якъ насъ за все в тихъ друкарняхъ деруть.

Пані Лепетинська, якъ ми її усе, якъ слідч писали, не одізувалась до сіхъ поръ ні словечкомъ; и зъ Москви відъ книгара немає жаднихъ вістокъ.

Посилаю Вамъ, Добродію, листъ Contratto-го що пивьки ёго одержавъ. Зробіть ласку та виявіть міні коротко, чого вінъ відъ мене хоче, бо я сеї таліанської мови ні чиркь; а коли треба одвіти ти, то надайтепроектъ листу.

Коли Ваша воля, то Правду не вислати мені більшъ позаграницю.

Здоровлю Васъ, Добродію та клонюсь першимъ визенькимъ поклономъ Добродієві Денковському и Вашому Другові.

Щиро прихильний

Наталь.

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Ермолая, Параск.; римо-кат.: Кирилка м. — В неділю: руско-кат.: Панталеймона; римо-кат.: Романа.

— **Екц. Преосв. Епископ Константин Чехович** вернув по відпочинку до Перемишля.

— **Будова гімназії в Кіцмани.** Міністер скарбу др. Коритовский прийняв предложені йому міністерством просвіти пляни будови нової гімназії у Кіцмани і згодив ся, щоби на сю будову виплатити субвенцію в квоті 100.000 К із державних фондів. Стало ся се заходами пос. Василька і Семаки.

— **Гімназія у Вижиці.** Посли Василько і Семака одержали від міністерства скарбу отсе повідомленя: Міністер скарбу згодив ся на предложену ему міністром просвіти пропозицію на отворене гімназії у Вижиці з рускою викладовою мовою з днем 1. вересня 1908 р.

— **Московське ярмо над Україною.** «Рада» доносить, що оноді застановляла ся губернска управа в Катеринославі над статутом українського драматичного кружка при никоцько-маріаньській заводі і відкинула статут.

— **Практичні розмови з селянами з Київщини.** Київський губернатор вдоволь просьбу київської губернской земскої управи, щоб дозволено інструкторови бжільництва А. Є. Титову садівництва й огородництва С. В. Крайньскому, шовківництва А. І. Пусецу й сільського господарства А. І. Ткаченкови впоряджати по яр-

марках та базарах на Київщині практичні розмови та зразкові праці без особливого що разу повідомленя місцевої поліції на два тижні, аби тільки про кожду отаку розмову впорядчики сповіщали перед початком місцевого поліцейського начальства чи тих чиновників, що заступають его. З також умовою поліція повинна допускати і зібраня, що впорядкують ініспектори в справах дрібного кредиту для тих, хто має охоту, завести кредитові чи позичковоощадні товариства.

— **Пожар в Тустановичах.** Як довго буде горіти нафтовий закоп Oil City в Тустановичах — на се можна вже тепер відповісти. Через пять тижнів, відколи сей закоп горить, радили на місци ріжні гірничі і політичні комісії над способом угашеня сего нафтового вулькана, і нічого не ввадивши, лишили вогонь на ласку Божу і виїхали. Ріжні фаховці і нефаховці подавали також свої проекти, якби можна загасити Oil City, але комісії згорі відкидали ті проекти, яко безуспішні. Рішено, що закон, який тепер денно викидає 80 вагонів кипячки, дасть ся загасити тоді, як его видатність спаде на 20 вагонів денно. Коли се стане ся, годі предвидіти. Oil City може горіти місяць, два, або й цілі роки. Сила вогню є неменша, як була на початку. Вибухаюча до 20 метрів в гору кипячка розприскує ся у воздуху і горить, як величавий а грізний сьвітляний водограй, бухаючи чорним, непроглядним димом, що стелить ся з вітром довгою пасмугою. З 80 вагонів нафти, яку денно закоп викидає, спалює ся на місци до 20 вагонів, а решта відпливає рурями в долину на потічок, де зроблено гать і там єї спалюють до решти, яко непридатну до ужитку. Докола горючого закопа є такий жар, що близьше як на 100 кроків годі до вогню підійти. Лише куна жидків за денною оплатою 4 К носять в мішках землю і сиплять вали докола закопа. Жидки ті загорнені в мокрі лахи і обливані водою з сикавок свують ся докола вогню як марева, вемов би на них жар не діяв. Oil City став тепер явищем, до якого зїздять ся щоденно багато туристів з цілої Галичини, а навіть з поза краю. Через те в Бориславі настала в готелях печувана там дорожнеча. Мешканє і харч платить ся там в двоє дорожше. Берлінське тов-о, якого власностию є Oil City, поносить тепер великі трати, які однак може покривати з тих доходів, що їх мало в перших двох тижнях функціонуваня закопа, коли він давав денно поверх 200 вагонів кипячки. Найтяжше відчув свою страту тустановецький господар, на якого ґрунті стоїть Oil City. Він мав 5% зиску, а берлінське тов-о давало ему 50.000 К одноразово відступного за зречене ся своєї частки зиску, однак він на то не пристав. До якої степені доходить тепер его розпука, показує факт, що оноді пробував він повісити ся, але на щастє підглянено его і уратовано від смерти. Отсе ще оден доказ, що бориславське пекло приводить одному міліони, а другому — яким звичайно бували місцеві селяни — згубу і смерть.

— **Корчма і школа під одним дахом.** Найновіше число краківських „Ilustrowanych nowości“ (31.) подає дуже цікаву фотографічну знимку з мазурского села Бествін, пов. Бяла в зах. Галичині. Є се маленький собі будинок, з двома дверми. Над одніми дверми видніє написъ „Szkoła“, а над другими „Wyszynk, Rywo, wutka i gosulki“. Згадана часопись пише, що нераз буває там таке, що учитель мусить силою усувати пияць та волоцюг, що находять школу в часі науки, щоби напийти ся там чарку, або прислухати ся, як „професор учить“.

— **Холера.** Знова надходять грізні вісти про пошесть холери в Росії між Азовським а Каспійським морем. В Ростові над Доном занедужало на холеру в останних днях двох в'язнів, з яких оден помер. В астраханській губернії занедужало 34 осіб, а померло 16. В Саратові на пароходах заслабли 3 особи на холеру, а в місті Саратові 7 осіб, з чого 1 померла; в царцивським повіті занедужали 24 особи а 12 померло. Загалом в саратівській

губернії положила холера 44 трупів зпоміж 88 хорих на холеру. В сусідних губерніях заряджено далеко сягаючі средства обережности перед холерою.

— **Вінчаня.** Вінчанє п. Дмитра Луцьова, народ. учит., з панною Юлією Павлюківною відбуде ся дня 8. серпня в парох. церкві в Глубичку, (п. Озеряни коло Чорткова). — Вінчанє п. Богдана Павлюка, народ. учителя, з п-ною Александрою Стефанією Филиповичівною відбуде ся дня 11. серпня в Предуках, (почта Каманча). — Вінчанє п. Михайла Ференча, укінч. богослова, з п-ою Катериною Грабовичівною, відбуде ся 11. серпня відбуде ся 11. серпня в Полівцях, (почта і заліз. ст. Джурич, коло Чорткова).

— **Дорога цвітка.** Огородники довели до незвичайно цікавих відмін деяких цвітів. Під тим зглядом дістали найкраспі висліди між журавцями (Geranium) і хризантемами. Але в останних літах в огородничих заведенях в Лондоні виплекано таку красну відміну гвоздика, що на виставі заплачено за ню 2.400 корон. Як той гвоздик виглядає, не знаємо, але сего року у Львові можна було бачити чудові гвоздики з зелено-синіми цвітами, які осягнено через скривжанє ріжних гвоздиків. А всеж таки найдорозшою цвіткою скаже дівчина — є кожда цвітка від дорогого і любого судженого.

— **Порнографія на сцені.** Суд поправчої поліції в Парижі засудив минулого понеділка директора театру „Little Palace“ на три місяці, а дві его артистки на два тижні в'язниці, за виставленє на сцені порнографічної пантоміни п. н. „Уповне етером“.

Оповідки.

— **Репертуар львівського руского театру в Косові.** (Саля «Сокола». Ще 2 вистави).

В суботу дня 8. с. м. „Хата за селом“ народний образ, перероблений з повісти Крашевського в 5 діях.

В неділю дня 9. с. м. „Невольник“ історичні картини зі спів. в 5 діях М. Кропивницького.

Білети продає „Народна Торговля“, а від 6. години в день вистави каса театру. Початок точно о год. 7. вечером (сер.-евр. час).

— **3 Озерян коло Чорткова** пишуть нам: В неділю дня 9. с. м. відбуде ся на Констанці к. Озерян великий фестин народний. Позаяк дохід із фестину призначений на будову власної хати в Озерянах і на докінченє будови «Народного Дому» в Борщеві, просить ся доохрестну Вп. інтелігенцію і братів міщан та селян, щоби своєю присутностию на сїм фестині зволили причинити до звеличеня тогож. В склад дуже богатої програми увійдуть еще продукції «Бояна», в Озерянах, котрий відспіває кілька прегарних пісень, дванадцятки музичної з Товстенського і вправ гімн. Соколів озеряньських. Найбільш усього повинні до окремі села доставити своїя відпоручників читальні „Просвіти“ і тов. „Сокіл“, щоби зійшовшись разом на тїм народнім фестині розвеселитись серед тяжкої борби народної та зачерпнувши жару оден від другого, пійти дальше незломно в дорогу ще тяжшої може будучности. — *Комітет.*

— **В бурсі дяківській ім. митроп. Шептицького** знайде поміщенє 20 учеників середних шкіл, за оплатою 30 К місячно. Кождий прийятий мусить мати власне ліжко і сїнник. Зголошеня приймає до 18. с. м. о. Андрій Гавришак, ул. Петра Скарси ч. 2А.

— **Наука в красвій школі ткацкій в Горлицях** розпочинає ся дня 1. вересня с. р. Школа образує молодіж теоретично і практично на заводних ткачів. Наука триває три літа і є безплатна. За свою роботу отримують ученики нагороду. До школи морже бути прийятий ученик, котрий укінчив 13. рік життя і школу народну або докаже, що в инший спосіб набрав вирави в читаню і писаню. Записувати можна учеників від 1. до 15. вересня. Місць вільних є 5 (пять). Зголошеня пізнійші не будуть угляднені. Зголошенє о прийнятє належить вносити на письмі до Заряду школи з долученєм сьвідощтва шкільного і убожества. При школі є інтернат, в яким ученики за малень-

кою доплатою отримують помешканє, харч і вітцївску опіку. Письменні зголошеня о принятє можуть бути вже тепер вношені до Заряду школи. Близших інформацій до до принятя учеників, часу триваня науки і удержаня удїлює письменню п. Василь Генсецький, управитель школи. — Від Заряду школи ткацької в Горлицях, дня 15. серпня 1908.

Посмертні оповістки.

— **О. Володимир Левицький**, парох в Коноптах, сокальського деканата, упокоїв ся в 66. р. життя а 39 сьвященства. В. в. п.!

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

„Красная рубаша“ і „руссіє“ у Львові.
(Історично-критичні замітки й ревеляції).

(Дальше).

Другого дня рано встали істинно-руссіє з лобами як баня св. ісаакієвського собора в Пітері. Зараз таки отже заплікував собі кождий по бутильці „ачіщонної“ і немов новонароджені діти пішли робити дальші візити.

Точно о год. 4. по пол. вдарив на вежі волоскої церкви славний „Кирило“. Тужно розлягали ся по Льва-граді его голосїня... Гей, та чи це заводив він за тими давніми часами, ксли то Ставропігія була серцем Галицької Руси, була побіч Київа другим оком України... Минуло ся... А тепер ось прийшло ся давати умовлений знак істинно-руссієм чорносотенцям з Московщини і рідним таки ренегатам-запроданцям — стягати ся з усіх темних закутків Львова, декому з чорносотенців довело ся спати, на велику раду, хapatню, попойку, мордобите — і вдані інші істинно-руссіє спеціальности в гостепріємний дом г. ред. Шмарка... Гей — щож за погані часи настали! І голосив могучий „Кирило“, що аж серце рвало ся...

Коло 5-тої години почала історична сали бурсаків заповняти ся запрошеними гостями; скоро і заповнила ся. Зібрала ся уся знать кацапска — з лицами татарско-чудскими, а собачими очима. Гонорову сторожу творило при дверях двох настоящих російских жандармів, які і відбирали від гостей карти пригласенія і пропускали їх дальше крізь подвійний шпалір настоящих козаков з пагайками і шапками в руках, а кінджалами в зубах. Видовище було справді незвичайне і оригінальне, та зробило на галицьку кацапню могуте вражінє. Вони були одушевлені і шептали в кутку між собою: „Коби так батюшка-цар післав нам таких опричників хоч зі сотню, ех — тодіб ми навчили розуму тих українців“!

Коло 5½ год. заявили ся на салі істинно-руссіє, впроваджені повід руки г. Дудрикевичем, Здавидяком, Некоролем, Хлебхтїцким, Шмарком і цілою чередою кацапских хуліганів-босаяків з „Дронга“! „Гурра!“ гукнула тепер уся сали, на вежі почали голосити усі дзвони — і бенкет почав ся.

Історична хвиля... Воньмім!.. Рішала ся доля Галичини, Австрії, Німеччини etc. etc., рішала ся доля усеї Європи.

„Яка честь (почав був г. Шмарок витати істинно русскіє) неізглубимая, неізреченая, неізмїримая, неізмїстимая, нерукотверенная, неудобопытная etc. etc. стрїнула мене, мою хату, нас, нашу хату etc. etc. гостити з себе представників великого, могучого, непобідимого, пресьвітлішого, превеличайшого і преподобного істинно-руссієго народа, що тут в моїй хатї, нашій хатї, рішить ся ось-ось за хвилю доля істинно-руссієго народа, усеї Європи! Яка честь...“ — але деж би ми потрапили змістити ось тут усю ту знамениту бесїду маститого г. редактора, яка в нас під руками в докладнім фонографічнім оригіналі. Скажемо лише, що бесїда ся тривала точно 111 мінут, а закінчило її грімке „гурра“ і могутя

сальва зі 100 бутельок настоящої сивухи, аж мало що вежа ставропігієска не завалила ся. В одну мить вибито в салі всі вікна — і почали вносити всяков варенное, пірожное і всякі інші пицеваренія, між якими на першїм місци фігурували такі істинно-руссіє смаколики, як печеня з істинно-руссієої свинї, капуста українська, бігос польський, сіканїна á la нагайка, масакра á la revolution, кнїдлі á la bomba і т. п. — Дальше буде.

Телеграми

в дня 7. серпня.

Копенгага. Данський подорожник і учений Еріксен, який вибрав ся на наукові дослїди до Гренляндї, згинув там з голоду разом зі своїми товаришами.

Берлін. Вчєра отворено ту міжнародний зїзд істориків.

Каїро. Сторонництво реформ з Алї Зуесісом на чолї зажадало від єгипетского віцекороля конституції для Єгипту.

Фрїдріхсгафен. Гр. Цепнелїнови прислають зі всіх сторін Німеччини телеграми зі словами спочуваня по втраті — бальона. Між іншими прислав кондоленційне письмо цїсар Вільгельм. З державного скарбу ввасїгнувано 50.000 марок на новий бальон, а по підлії Німеччинї заряджено складку на ту цїль.

Льондон. З Тегерану доносять, що правительство зарядило средства, аби спинити утечу Перзів під крила чужих посольств.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готел, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Прийшли дня 7. с. м.: Антонина Миколаєвичова, Бережани; Корнелія і Леокадія Юзефович, Рудники; Олена Яворска, Рудники; Текля Вибранець, Ярослав; Фина і Лев Ясїнчуки Замісте; Ольга і Володимир Левіцькі, Снятин; Євгенія і Ярослав Сїнгалевичі, Бережани; Теофіл Ястшембський, Тернопіль; Теодор Левицький, Млїнівці; о. Йосиф Кравчук, Кушківці; Григорій і Омелян Ілюки, Синевідеко вижне; Володимир Домбровский, Долина; о. А. Шанковський, Нижбїрок новий; Іван Гургал, Борки великі; Арсеній Дорожинський, Перемишль.

Лікар внутрішних недуг

Др. Мирок Вахнякич

мешкає тепер

при ул. Зїморобича ч. 5. у Львові.

Оголошенє для Хлїборобів!

Довїдуємо ся на жаль, що несовісні гандлярї штучними навозами в сей спосіб ошукують рільників, що накидують єму який небудь навіз, а розумїєсь, лихий, без взгляду на се, чи він відповідний на рілю чи ні. Щоби охоронити нашого рільника від такого визиску, оголошуємо, що Спїлка для господарства і торговлі в Перемишлі зовсім дармо порадить кождому, який потрібний є навіз на его рілю, належить тільки подати в приближеню прикмети рілі, а іменно, чи она легка чи тяжка, чи перемакальна чи ні, чи середно лиха чи зовсім лиха. Хто не хоче дати ся визискати, най користає з готовости поради нашого одинокого в тім роді Спїлки для господарства і торговлі в Перемишлі.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицько-рускої фабрики Євгена Біліньского в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдова по сьвященниках.

Держім ся покликну:

Свій до свого!

Жорелї (априкови) найкрасшої якости, столової, щоденно сьвіжо зриванї 5 клгр. franco 3 K 50 с, яблока, грушки і сливка franco 3 K 70 с.

Л. Альтнай (L. Altneu), Залїщики 4.

(15—15)

Печатки металеві і навукові

для урядів парохїяльних, громадских, читалень, „Соколів“, „Сїчей“, зарядів шкіл ітд. виконує як найліпше, чого доказом численні признаня

Д. Вайс

артистична робітня ритівнича у Львові, ул. Кароля Людвика ч. 29. (Пасаж Оранжа).

(16—?)

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпеченя будинків, всяких річїх домашних і господарских, збірає і паші против шкїд від пожару.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. Опїка шкїд відбуває ся в приєтности 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодовань в сумї вісім і пів мїліона корон.

Зиск по скінченї роцї звертає ся членам. Зворотї за р. 1906 і 1907 вносили п. 10 проц.

Банк красвий у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, Руска Шадїща в Перемишлї приймають полісп „Дністра“ при удїлюваню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківскім Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім містї і в многих селах; там, де еще не робить инший агент „Дністра“, можуть письменні селяни старати ся о удїленє агенції. До тепер заробили агенти 1.142.108 корон провізїї.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	K 1.008.364 —
„ резерви премїї	„ 613.720 —
„ спец. на зворотї	„ 50.939 —
„ на ріжницю курсів	„ 3.437 —
„ резерви спеціальної	„ 35.000 —
„ емерит. урядників	„ 218.364 —
инші фонди заосмотреня	„ 40.000 —
Разом сума	K 1.964.824 —

Селяне! асекуруйте ся від шкїд огневих!

Розклад залїзничих поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломїї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10+
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломїї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35+
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35+
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатанї товстим друком. — Поїзди їдучї лише в недїлі означенї і.

При закупнї товарів просимо покликвати ся на анонси нашої часописи!